

Ny regnskapslov – hva skjer?

Finansdepartementet har lagt frem et forslag til endringer i regnskapsloven. Endringene retter seg i første rekke mot forenklinger og kostnadsbesparelser. Sentrale temaer i regnskapslovutredningen omfattes ikke, og den videre fremdriften med arbeidet med ny regnskapslov må anses å være svært usikker.

Cand.oecon./siviløkonom
Robert Madsen
Executive Director EY

Lovforslag og videre fremdrift

Finansdepartementet fremmet 21. juni 2017 en proposisjon (Prop. 160L) med forslag til endringer i regnskapsloven mv. basert på regnskapslovutredningene fra 2015 og 2016. Finansdepartementet opplyser at de foreslåtte endringene skal legge til rette for reduserte kostnader for næringslivet og forenklinger for de regnskapspliktige. Proposisjonen inneholder ingen forslag til når de foreslåtte endringene skal tre i kraft. Ettersom vårsesjonen 2017 er avsluttet og Stortinget ikke trer sammen før etter valget, er det grunn til å anta at Stortinget først vil behandle forslaget sent høsten 2017. I det følgende oppsummeres kort hovedinnholdet i proposisjonen.¹

Sentrale temaer i regnskapslovutredningen, som eksempelvis forslaget om å erstatte god regnskapsskikk med en regnskapsstandard basert på IFRS for SMEs (International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized Entities), omfattes ikke av denne proposisjonen. Det er ikke kjent når Finansdepartementet vil fremme en proposisjon som dekker de øvrige temaene som er omfattet av delutredning I (NOU 2015:10) og delutredning II (NOU 2016:11). Etter fremleggelse av proposisjonen har det vært en dialog mellom Norsk RegnskapsStiftelse (NRS) og Finansministeren om videre fremdrift i lovarbeidet. Innholdet i denne dialogen omtales avslutningsvis.

Regnskapsreguleringen for enkelte små foretak – «skatteregnskap»

Finansdepartementet følger opp regnskapslovutvalgets forslag om å la regnskapsplik-

Aktuelt om finansiell rapportering

Formålet med denne spalten er å gi løpende oppdatering på aktuelle og sentrale spørsmål om finansiell rapportering. Det vil kunne være nye standarder eller tolkninger fra IASB eller NRS, men også relevante uttalelser gitt av regulerende myndigheter, eller kommentarer til andre relevante utviklingstrekk med betydning for norske foretaks finansielle rapportering.

En regnskapsfaglig spesialistgruppe i EY er forfattere av spalten. Dette nummerets spalte er forfattet av cand.oecon. og siviløkonom Robert Madsen. Robert Madsen er tilknyttet den nordiske IFRS-desken i EY og er medlem av EYs globale IFRS-gruppe for finansielle instrumenter.

tige som er små foretak, og som enten er enkeltpersonforetak eller ansvarlig selskap der ingen av deltakerne er en juridisk person med begrenset ansvar, utarbeide årsregnskapet etter reglene om forenklet regnskapsplikt. Dette innebærer i praksis at disse kan velge å avlegge et «rent skatteregnskap» ved å presentere et sammendrag av informasjon fra næringsoppgaven. Løsningen medfører at inntekter og kostnader samt målingen av eiendeler og forpliktelser følger skattelovens regler, forutsatt at dette anses å være god regnskapsskikk.

Årsberetning for små foretak

Små foretak vil etter forslaget ikke ha plikt til å utarbeide årsberetning. Den foreslåtte endringen gjelder for alle regnskapspliktige, også aksjeselskaper. Det legges imidlertid opp til at de i notene må opplyse om usikkerhet rundt forutsetningen om fortsatt drift.

Delårsregnskap

Finansdepartementet foreslår at det ikke innføres plikt til å avlegge delårsregnskap for andre enn de som allerede har slik plikt, tilsvarende forslaget til regnskapslovutvalget.

Avvikende regnskapsår

Finansdepartementet har valgt ikke å følge opp regnskapslovutvalgets forslag om å utvide adgangen til å velge avvikende regn-

skapsår, og foreslår ingen endring på dette punktet. Departementet opplyser imidlertid at de vil komme tilbake til dette spørsmålet på et senere tidspunkt.

Åpningsbalanse ved stiftelser, fusjon, fisjon eller omdanning

Finansdepartementet foreslår å endre aksjeloven, allmennaksjeloven, foretaksregisterloven og finansforetaksloven slik at en fjerner kravet om å utarbeide åpningsbalanser ved stiftelser, fusjon, fisjon eller omdanning av aksjeselskap til allmennaksjeselskap. Finansdepartementet begrunner dette med at nytten av disse kravene blir ansett som små, og at informasjonen fremgår av andre kilder.

Finansdepartementet foreslår å videreføre kravet til mellombalanse ved fusjon og fisjon for allmennaksjeselskap. De begrunner løsningen med at regnskapsdirektivet ikke gir rom for store endringer i dette kravet. En har likevel funnet åpning i direktivet for å foreslå et unntak for fusjoner.

Det innebærer at dersom samtlige aksjeeiere som deltar i fusjonen samtykker til dette, vil det være rom for ikke å utarbeide mellombalanse.

Videre fremdrift i lovarbeidet

Proposisjonen omhandler som nevnt ikke flere sentrale deler av regnskapslovutred-

¹ Tilsvarende omtale er gjengitt i EYs Regnskapsnyheter, juni 2017.

ningen, som eksempelvis forslaget om å erstatte god regnskapsskikk med en IFRS for SMEs-basert regnskapsstandard. I kapittel 2 i proposisjonen uttaler departementet følgende:

«Utvalget har foreslått en ny lov hovedsakelig uten andre bestemmelser enn det er krav om etter det konsoliderte regnskapsdirektivet, og som skal utfylles gjennom rettslig bindende standarder for øvrige foretak basert på den internasjonale regnskapsstandarden for små og mellomstore foretak, IFRS for SMEs. Høringsrunden viser at høringsinstansene er delt i sitt syn på dette forslaget. Motstanden mot forslaget skyldes hovedsakelig at det blir hevdet at lovforslaget innebærer innføringskostnader og varig økte kostnader for de regnskapspliktige ved regnskapsutarbeidelsen som ikke blir oppveid av økt nytte for regnskapsbrukerne. Utvalget har ikke drøftet om et alternativ til forslaget som presenteres, mest nærliggende i form av endringer innenfor rammen av nåværende regnskapslov, ville gitt en samfunnsøkonomisk bedre løsning. På bakgrunn av dette mener departementet at det vil være behov for mer arbeid før det kan tas stilling til utvalgets forslag om ny lov.»

I brev fra NRS til Finansminister Siv Jensen datert 22. juni 2017 peker NRS på at det nå er to år siden Regnskapslovutvalget la frem sin første utredning om forslag til regnskapslov og at det siden har skjedd lite oppfølging, bortsett fra de mer begrensede forslagene som ble fremmet i ovenomtalte proposisjon. NRS viste til behovet for større fremdrift i lovarbeidet. NRS uttrykt videre i brevet at:

«Basert på den uklare situasjonen med hensyn til videre fremdrift og retning i departementets arbeid med en ny regnskapslov, har styret i NRS nå besluttet å stoppe arbeidet med ny regnskapsstandard. Arbeidet i Regnskapsstandardstyret i NRS er i stor grad ulønnet utvalgsarbeid basert på dugnadsinnsats. Det er begrenset hvor lenge det er meningsfullt å holde i gang et slikt frivillig arbeid, når det er høyst uklart om og når denne standarden vil bli benyttet i fremtiden.»

Allerede en uke senere, 29. juni 2017, forelå Finansministerens svar. I brevet uttaler Finansministeren blant annet:

«Utvalgets rapport inneholder imidlertid ikke anslag for kostnadene for regnskaps-

brukerne ved en betydelig omlegging av nåværende regnskapslov, og bruken av den foreslåtte regnskapsstandard internasjonalt synes heller ikke å være så omfattende at det i seg selv er et viktig argument for endring.»

Finansministeren skriver at hun setter stor pris på det betydelige arbeidet NRS i lang tid har nedlagt i forbindelse med arbeidet med utarbeidelse og revisjoner av Norske regnskapsstandarder. I likhet med NRS ønsker hun at den gode dialogen mellom NRS og Finansdepartementet kan fortsette. Finansministeren gjør det imidlertid klart at hun mener at i den videre dialogen bør det være et viktig mål å kartlegge de økonomiske konsekvensene av utvalgets forslag.

Det er nå et knapt år siden Regelrådet kom med lignende kritikk av utvalgets arbeid som Finansdepartementet og Finansministeren nå har kommet med. Tatt i betraktning de påpekte svakhetene med regnskapslovutredningen er videre fremdrift med utredningen, og om den nye loven i det hele tatt blir vedtatt, høyst usikkert.

Analytisk planlegging og rådgivningsgrunnlag i ett og samme verktøy!

BT360
Business Tools

Analytiske handlinger i planleggingsfasen av revisjonen vektlegges ulikt både med tanke på kundens størrelse og kontorets tilgjengelige hjelpemidler. Med verktøyet *BT360 Planlegging & Prognose* henter du inn grunnlaget én gang og får alt du som revisor trenger til dokumentasjon av den analytiske planleggingen og det du som rådgiver trenger for å ha en god kundediolog.

PRØV GRATIS NÅ!

kontakt@bt360.no – tlf. 4000 2886

BT360 Analyse

Verktøy for analyse av økonomisk utvikling, simulering, sammenligning og forventninger.

- **Planlegging & prognose**
 - ✓ Analyse av regnskapstall og nøkkeltall hittil i år vs. hittil i fjor
 - ✓ Effektiv utarbeidelse av prognose for året (med integrerte sjekklister)
 - ✓ Delårstall (fra de fleste regnskapssystemer) og helårstall hentes raskt inn
 - ✓ Fleksible rapporter og grafer med kommentarfunksjonalitet og ditt firmas logo
- **Regnskapsanalyse**
- **Økonomisimulering**
- **Benchmarking**

www.bt360.no – direkte fra årsoppgjørprogrammene **Maestro**, **Visma Finale** og **Cantor**, samt de fleste regnskapssystemer.

